บทที่ 4

ผลการศึกษา

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำ

ก. การวิเคราะห์ปริมาณตะกั่วในแม่น้ำเจ้าพระยา

จากการวิเคราะห์ปริมาณตะกั่วส่วนที่ละลายน้ำ และส่วนที่แขวนลอยของตัวอย่างน้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งเก็บตัวอย่างที่กึ่งกลางความลึกและกึ่งกลางแม่น้ำ ในฤดูน้ำมาก (ตุลาคม 2534) และฤดูน้ำน้อย (พฤษภาคม 2535) ปริมาณตะกั่วในตัวอย่างน้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยาใน 2 ฤดูที่ทำการศึกษา แสดงดังตารางที่ 4.1 และค่าทางสถิติ (ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน) ของปริมาณตะกั่วในตัวอย่างน้ำ แสดงในตารางที่ 4.2 ปริมาณตะกั่วทั้งหมดในตัวอย่างน้ำ ในฤดูน้ำมากมีค่าอยู่ในช่วง ND-9.7 ไมโครกรัม/ลิตร โดยมีค่าเฉลี่ย 3.57$\pm$2.04 ไมโครกรัม/ลิตร ส่วนในฤดูน้ำน้อยพบว่ามีค่าอยู่ในช่วง 3.7-22.0 ไมโครกรัม/ลิตร โดยมีค่าเฉลี่ย 10.73$\pm$5.10 ไมโครกรัม/ลิตร

ข. การเปรียบเทียบปริมาณตะกั่วในน้ำ ช่วงฤดูน้ำมากและฤดูน้ำน้อยในแม่น้ำเจ้าพระยา

การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบปริมาณตะกั่วในตัวอย่างน้ำ จากแม่น้ำเจ้าพระยาระหว่างช่วงฤดูน้ำมากและฤดูน้ำน้อย ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ โดยนำข้อมูลผลการวิเคราะห์ปริมาณตะกั่วจากตารางที่ 4.1 วิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-Way Anova) แสดงในตารางที่ 4.3 พบว่าปริมาณตะกั่วในฤดูน้ำมากและฤดูน้ำน้อย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.1 เปรียบเทียบปริมาณตะกั่วในตัวอย่างน้ำ (ไมโครกรัม/ลิตร) ในแม่น้ำเจ้าพระยา ฤดูน้ำมากและฤดูน้ำน้อย

สถานี	ระยะทางจากปากแม่น้ำ (กม.)	ฤดูน้ำมาก			ฤดูน้ำน้อย		
		ส่วนที่ละลายน้ำ	ส่วนที่แขวนลอย	ปริมาณตะกั่วทั้งหมด	ส่วนที่ละลายน้ำ	ส่วนที่แขวนลอย	ปริมาณตะกั่วทั้งหมด
1	7.0	ND	ND	ND	ND	6.3	6.3
2	18.0	3.7	6.0	9.7	ND	7.0	7.0
3	27.0	ND	3.2	3.2	ND	4.7	4.7
4	41.5	ND	5.0	5.0	ND	4.0	4.0
5	48.0	ND	5.4	5.4	ND	3.7	3.7
6	58.0	ND	2.4	2.4	ND	6.0	6.0
7	83.0	ND	2.4	2.4	ND	13.0	13.0
8	95.3	ND	4.6	4.6	ND	12.0	12.0
9	101.0	ND	4.0	4.0	ND	15.0	15.0
10	123.6	ND	2.0	2.0	2.2	17.0	19.2
11	142.4	ND	3.0	3.0	ND	11.5	11.5
12	183.0	ND	2.8	2.8	ND	14.5	14.5
13	227.0	ND	2.0	2.0	ND	17.0	17.0
14	244.0	ND	3.2	3.2	ND	8.2	8.2
15	286.0	ND	4.4	4.4	ND	9.3	9.3
16	305.6	ND	2.0	2.0	ND	10.0	10.0
17	331.0	ND	5.6	5.6	ND	9.7	9.7
18	376.4	ND	5.0	5.0	ND	22.0	22.0

ND = NON DETECTABLE

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.2 ค่าต่ำสุด-ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปริมาณตะกั่วในตัวอย่างน้ำจากแม่น้ำเจ้าพระยา

ตัวอย่าง	ฤดูน้ำมาก				ฤดูน้ำน้อย			
	ค่าต่ำสุด–ค่าสูงสุด	n	mean	S.D.	ค่าต่ำสุด–ค่าสูงสุด	n	mean	S.D.
น้ำ	ND-9.7	18	3.57	2.04	3.7-22.0	18	10.73	5.10

ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-Way Anova) ของปริมาณตะกั่วในตัวอย่างน้ำ ฤดูน้ำมาก และฤดูน้ำน้อย ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างฤดูกาล	1	443.80	443.80	24.52*
ระหว่างสถานี	17	242.01	14.24	0.79*
ภายในฤดูกาลและสถานี	17	307.70	18.10	
รวม	35	993.51		

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางเมื่อพิจารณาเกี่ยวกับฤดูกาล พบว่าค่า F จากการคำนวณมากกว่าค่า F วิกฤต ($F_{0.05\ (1,17)} = 4.45$) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าปริมาณตะกั่วในตัวอย่างน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาระหว่างฤดูน้ำมากและฤดูน้ำน้อย มีความแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับสถานีเก็บตัวอย่างน้ำ พบว่าค่า F จากการคำนวณน้อยกว่าค่า F วิกฤต ($F_{0.05\ (17,17)} = 2.28$) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าปริมาณตะกั่วในตัวอย่างน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา ในแต่ละสถานีเก็บตัวอย่างไม่แตกต่างกัน

ค. <u>การวิเคราะห์ปริมาณตะกั่วในคลองบริเวณปากแม่น้ำ</u>

จากการวิเคราะห์ปริมาณตะกั่วส่วนที่ละลายน้ำ และส่วนที่แขวนลอยของตัวอย่างน้ำจากคลองบริเวณปากแม่น้ำ ซึ่งเก็บตัวอย่างที่กึ่งกลางความลึกและกึ่งกลางคลอง ในฤดูน้ำมาก (ตุลาคม 2534) และฤดูน้ำน้อย (พฤษภาคม 2535) ปริมาณตะกั่วในตัวอย่างน้ำจากคลองบริเวณปากแม่น้ำ ใน 2 ฤดูที่ทำการศึกษา แสดงดังตารางที่ 4.4 และค่าทางสถิติ (ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน) ของปริมาณตะกั่วในตัวอย่างน้ำ แสดงในตารางที่ 4.5 ปริมาณตะกั่วทั้งหมดในตัวอย่างน้ำ ฤดูน้ำมากมีค่าอยู่ในช่วง ND-2.0 ไมโครกรัม/ลิตร โดยมีค่าเฉลี่ย 0.50 ± 0.01 ไมโครกรัม/ลิตร ส่วนในฤดูน้ำน้อยมีค่าอยู่ในช่วง 11.0-21.0 ไมโครกรัม/ลิตร โดยมีค่าเฉลี่ย 15.75 ± 4.57 ไมโครกรัม/ลิตร

ง. <u>การเปรียบเทียบปริมาณตะกั่วในน้ำ ช่วงฤดูน้ำมากและฤดูน้ำน้อย ในคลองบริเวณปากแม่น้ำ</u>

การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบปริมาณตะกั่วในตัวอย่างน้ำ จากคลองบริเวณปากแม่น้ำระหว่างช่วงฤดูน้ำมากและฤดูน้ำน้อย ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ โดยนำข้อมูลผลการวิเคราะห์ปริมาณตะกั่วจากตารางที่ 4.4 วิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-Way Anova) แสดงในตารางที่ 4.6 พบว่าปริมาณตะกั่วในฤดูน้ำมากและฤดูน้ำน้อย มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.4 เปรียบเทียบปริมาณตะกั่วในตัวอย่างน้ำ (ไมโครกรัม/ลิตร) ในคลองบริเวณปากแม่น้ำ ฤดูน้ำมากและฤดูน้ำน้อย

สถานี	ระยะทางจากปากแม่น้ำ (กม.)	ฤดูน้ำมาก			ฤดูน้ำน้อย		
		ส่วนที่ละลายน้ำ	ส่วนที่แขวนลอย	ปริมาณตะกั่วทั้งหมด	ส่วนที่ละลายน้ำ	ส่วนที่แขวนลอย	ปริมาณตะกั่วทั้งหมด
ค1	15.0	ND	ND	ND	ND	18.0	18.0
ค2	5.2	ND	2.0	2.0	ND	11.0	11.0
ค3	3.7	ND	ND	ND	ND	21.0	21.0
ค4	2.1	ND	ND	ND	ND	13.0	13.0

ND = NON DETECTABLE

ตารางที่ 4.5 ค่าต่ำสุด-ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปริมาณตะกั่วในตัวอย่างน้ำจากคลองบริเวณปากแม่น้ำ

ตัวอย่าง	ฤดูน้ำมาก				ฤดูน้ำน้อย			
	ค่าต่ำสุด–ค่าสูงสุด	n	mean	S.D.	ค่าต่ำสุด–ค่าสูงสุด	n	mean	S.D.
น้ำ	ND–2.0	4	0.5	0.01	11.0–21.0	4	15.75	4.57

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-Way Anova) ของปริมาณตะกั่วในตัวอย่างน้ำ ฤดูน้ำมาก และฤดูน้ำน้อย ในคลองบริเวณปากแม่น้ำ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างฤดูกาล	1	465.13	465.13	32.28*
ระหว่างสถานี	3	23.38	7.79	0.55*
ภายในฤดูกาลและสถานี	3	42.38	14.13	
รวม	7	530.89		

จากตารางเมื่อพิจารณาเกี่ยวกับฤดูกาล พบว่าค่า F จากการคำนวณมากกว่าค่า F วิกฤต ($F_{0.05\ (1,3)} = 10.13$) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าปริมาณตะกั่วในตัวอย่างน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาระหว่างฤดูน้ำมากและฤดูน้ำน้อย มีความแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับสถานีเก็บตัวอย่างน้ำ พบว่าค่า F จากการคำนวณน้อยกว่าค่า F วิกฤต ($F_{0.05\ (17,17)} = 9.28$) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าปริมาณตะกั่วในตัวอย่างน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา ในแต่ละสถานีเก็บตัวอย่างไม่แตกต่างกัน

จ. <u>การวิเคราะห์คุณภาพน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา</u>

การวิเคราะห์คุณภาพน้ำในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ พีเอช การนำไฟฟ้า ค่าออกซิเจนละลาย ปริมาณสารอินทรีย์ ปริมาณสารแขวนลอย ความกระด้าง ของน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา ฤดูน้ำมากและฤดูน้ำน้อย แสดงดังตารางที่ 4.7 และ 4.8

จากการหาความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณตะกั่วกับพีเอช การนำไฟฟ้า ค่าออกซิเจนละลาย ปริมาณสารอินทรีย์ ปริมาณสารแขวนลอย ความกระด้าง โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์ (r) พบว่า พีเอช ค่อนข้างคงที่ตลอดลำน้ำทั้ง 2 ฤดู จึงไม่มีผลต่อปริมาณตะกั่ว ส่วนค่าออกซิเจนละลาย ปริมาณสารอินทรีย์ สารแขวนลอย และความกระด้าง พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณตะกั่ว (ภาคผนวก รูป ก 1-ก 5) ปริมาณตะกั่วไม่มีความสัมพันธ์กับความเค็มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = 0.26$) แสดงว่ามีพฤติกรรมแบบไม่อนุรักษ์ (Non-conservative) (รูปที่ 4.1) ความสัมพันธ์ของปริมาณตะกั่วกับค่าการนำไฟฟ้า ก็ไม่มีความสัมพันธ์เช่นกัน (รูปที่ 4.2)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.7 ข้อมูลคุณภาพน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา ฤดูน้ำมาก (ตุลาคม 2534)

สถานี	pH	SALINITY (ppt)	CONDUCTIVITY (µmhos/cm)	DO	COD	SS	HARDNESS
				<----------(mg/l)---------->			
1	7.2	0.5	1,900	1.1	18.0	26	640
2	7.3	0.0	280	0.5	19.0	45	119
3	7.3	0.0	250	1.4	16.0	62	115
4	7.4	0.0	250	1.9	15.0	56	109
5	7.3	0.0	200	3.0	16.0	57	117
6	6.9	0.0	260	3.2	19.0	43	84
7	6.8	0.0	210	4.2	13.0	52	107
8	7.2	0.0	220	5.2	12.0	68	91
9	7.2	0.0	220	5.4	11.0	85	83
10	7.3	0.0	220	5.3	13.0	71	97
11	7.3	0.0	210	5.8	11.0	84	87
12	7.5	0.0	140	6.9	4.0	61	76
13	7.2	0.0	140	7.2	6.0	63	64
14	6.9	0.0	110	7.5	6.0	53	93
15	6.8	0.0	110	5.7	7.0	65	62
16	7.3	0.0	130	6.2	10.0	51	72
17	7.3	0.0	130	6.2	12.0	102	62
18	7.3	0.0	120	6.6	12.0	56	70

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.8 ข้อมูลคุณภาพน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา ฤดูน้ำน้อย (พฤษภาคม 2535)

สถานี	pH	SALINITY (ppt)	CONDUCTIVITY (µmhos/cm)	DO	COD	SS	HARDNESS
				<----------(mg/l)---------->			
1	7.4	18.0	34,000	1.7	-*	32	4,140
2	7.4	18.0	34,000	0.8	-	9	3,852
3	7.3	10.0	19,000	0.3	-	6	2,580
4	7.3	5.0	10,000	0.4	-	11	1,488
5	7.3	3.5	8,000	0.3	-	6	1,216
6	7.3	2.5	5,000	1.8	35.7	25	606
7	7.5	0.0	300	3.5	1.4	2	120
8	7.6	0.0	240	4.5	8.2	26	128
9	7.6	0.0	240	4.5	2.7	11	108
10	7.4	0.0	200	4.1	6.9	23	104
11	7.8	0.0	240	5.8	8.2	11	96
12	7.9	0.0	200	6.5	9.6	24	88
13	8.2	0.0	210	8.9	13.7	32	84
14	8.0	0.0	210	8.7	4.1	16	88
15	8.0	0.0	210	6.5	5.5	20	80
16	7.9	0.0	220	6.8	11.0	31	80
17	8.0	0.0	210	8.1	12.3	5	88
18	7.8	0.0	210	6.9	17.8	26	88

* ไม่มีข้อมูล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

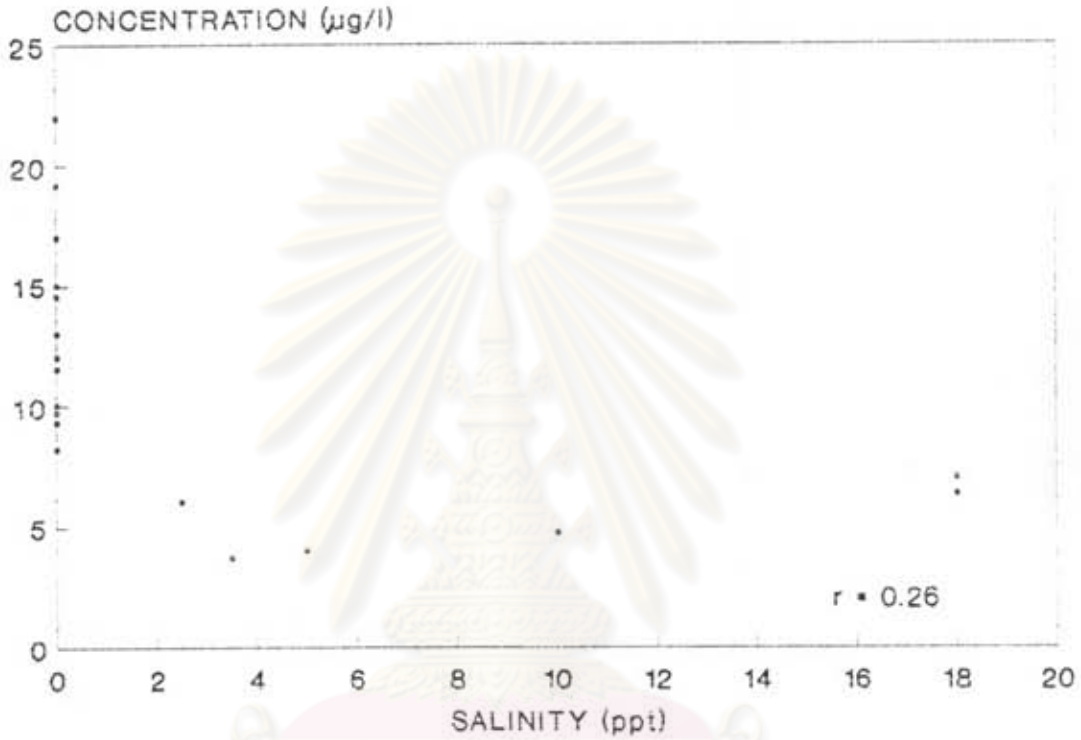

รูปที่ 4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณตะกั่วกับความเค็มในตัวอย่างน้ำ ในฤดูน้ำน้อย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

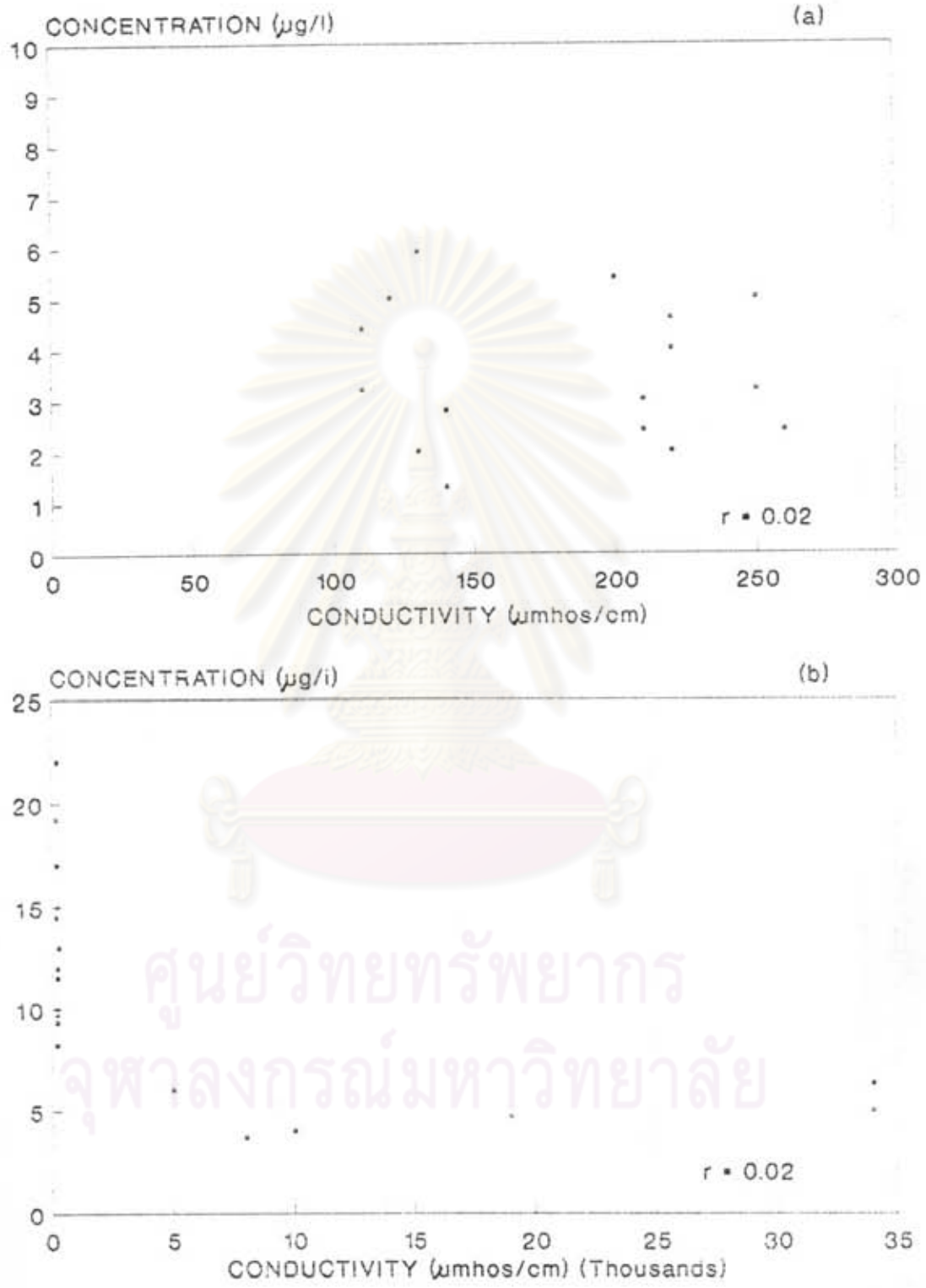

รูปที่ 4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณตะกั่วกับค่าการนำไฟฟ้าในตัวอย่างน้ำ

(a) ฤดูน้ำมาก (b) ฤดูน้ำน้อย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ฉ. การวิเคราะห์คุณภาพน้ำในคลองบริเวณปากแม่น้ำ

การวิเคราะห์คุณภาพน้ำในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ พีเอช การนำไฟฟ้า ค่าออกซิเจนละลาย ปริมาณสารอินทรีย์ สารแขวนลอย และความกระด้าง ของน้ำในคลองบริเวณปากแม่น้ำ ฤดูน้ำมากและฤดูน้ำน้อย แสดงดังตารางที่ 4.9 และ 4.10

ตารางที่ 4.9 ข้อมูลคุณภาพน้ำในคลองบริเวณปากแม่น้ำ ฤดูน้ำมาก (พฤศจิกายน 2534)

สถานี	pH	SALINITY (ppt)	CONDUCTIVITY (µmhos/cm)	DO	COD	SS	HARDNESS
				<----------(mg/l)---------->			
ค1	7.12	1.5	1,000	0.4	-*	24	252
ค2	7.34	8.5	12,000	1.7	-	48	1,329
ค3	7.33	9.0	13,500	1.8	-	22	1,440
ค4	7.19	7.0	10,500	0.6	-	29	1,108

ตารางที่ 4.10 ข้อมูลคุณภาพน้ำในคลองบริเวณปากแม่น้ำ ฤดูน้ำน้อย (พฤษภาคม 2535)

สถานี	pH	SALINITY (ppt)	CONDUCTIVITY (µmhos/cm)	DO	COD	SS	HARDNESS
				<----------(mg/l)---------->			
ค1	7.2	9.0	18,000	0.8	-*	1	2,752
ค2	7.5	16.0	30,000	0.0	-	20	3,286
ค3	7.5	14.0	27,000	1.4	-	10	3,214
ค4	7.4	12.0	24,000	0.9	-	6	3,218

* ไม่มีข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ตัวอย่างดินตะกอน

ก. การวิเคราะห์ปริมาณตะกั่วในแม่น้ำเจ้าพระยา

จากการวิเคราะห์ปริมาณตะกั่วในตัวอย่างดินตะกอนพบว่า ฤดูน้ำมาก (ตุลาคม 2534) มีค่าอยู่ในช่วง 0.09-3.93 ไมโครกรัม/กรัม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.47±1.10 ไมโครกรัม/กรัม ส่วนในฤดูน้ำน้อย (พฤษภาคม 2535) มีค่าอยู่ในช่วง 0.31-4.21 ไมโครกรัม/กรัม และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.61±1.19 ไมโครกรัม/กรัม รายละเอียดดังตารางที่ 4.11 และค่าทางสถิติ (ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน) ของปริมาณตะกั่วในตัวอย่างดินตะกอน แสดงในตารางที่ 4.12

ข. การเปรียบเทียบปริมาณตะกั่วในดินตะกอน ช่วงฤดูน้ำมากและฤดูน้ำน้อย ในแม่น้ำเจ้าพระยา

การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบปริมาณตะกั่วในตัวอย่างดินตะกอน จากแม่น้ำเจ้าพระยาระหว่างช่วงฤดูน้ำมากและฤดูน้ำน้อย ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ โดยนำข้อมูลผลการวิเคราะห์ปริมาณตะกั่วจากตารางที่ 4.11 วิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-Way Anova) แสดงในตารางที่ 4.13 พบว่าปริมาณตะกั่วใน 2 ช่วงฤดู ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.11 ปริมาณตะกั่วในตัวอย่างดินตะกอน (ไมโครกรัม/กรัม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

สถานี	ฤดูน้ำมาก (ตุลาคม 2534)	ฤดูน้ำน้อย (พฤษภาคม 2535)
1	1.63	2.33
2	1.83	1.49
3	3.93	4.21
4	3.04	3.36
5	2.27	3.60
6	2.86	2.67
7	1.08	1.55
8	0.76	1.25
9	0.71	1.10
10	0.52	1.25
11	2.84	1.07
12	0.09	0.56
13	0.49	0.96
14	0.41	1.02
15	1.07	1.29
16	0.58	0.66
17	1.40	0.33
18	0.93	0.31

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.12 ค่าต่ำสุด-ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปริมาณตะกั่วในตัวอย่างดินตะกอนจากแม่น้ำเจ้าพระยา

ตัวอย่าง	ฤดูน้ำมาก				ฤดูน้ำน้อย			
	ค่าต่ำสุด–ค่าสูงสุด	n	mean	S.D.	ค่าต่ำสุด–ค่าสูงสุด	n	mean	S.D.
ดินตะกอน	0.09–3.93	18	1.47	1.10	0.31–4.21	18	1.61	1.19

ตารางที่ 4.13 การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-Way Anova) ของปริมาณตะกั่วในตัวอย่างดินตะกอน ฤดูน้ำมาก และฤดูน้ำน้อย ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างฤดูกาล	1	0.18	0.18	0.69*
ระหว่างสถานี	17	38.50	2.26	8.69*
ภายในฤดูกาลและสถานี	17	4.45	0.26	
รวม	35	43.13		

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางเมื่อพิจารณาเกี่ยวกับฤดูกาล พบว่าค่า F จากการคำนวณน้อยกว่าค่า F วิกฤต ($F_{0.05\ (1,17)} = 4.45$) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าปริมาณตะกั่วในตัวอย่างดินตะกอนในแม่น้ำเจ้าพระยาระหว่างฤดูน้ำมากและฤดูน้ำน้อย ไม่มีความแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับสถานีเก็บตัวอย่าง พบว่าค่า F จากการคำนวณมากกว่าค่า F วิกฤต ($F_{0.05\ (17,17)} = 2.28$) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าปริมาณตะกั่วในตัวอย่างดินตะกอนในแม่น้ำเจ้าพระยา ในแต่ละสถานีเก็บตัวอย่างมีความแตกต่างกัน

ค. <u>การวิเคราะห์ปริมาณตะกั่วในคลองบริเวณปากแม่น้ำ</u>

จากการวิเคราะห์ปริมาณตะกั่วในตัวอย่างดินตะกอน พบว่าในฤดูน้ำมากมีค่าอยู่ในช่วง 1.85-3.80 ไมโครกรัม/กรัม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.46 ± 0.91 ไมโครกรัม/กรัม ส่วนในฤดูน้ำน้อยมีค่าอยู่ในช่วง 2.26-3.79 ไมโครกรัม/กรัม และมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.96 ± 0.64 ไมโครกรัม/กรัม รายละเอียดดังตารางที่ 4.14 และค่าทางสถิติ (ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน) ของปริมาณตะกั่วในตัวอย่างดินตะกอน แสดงในตารางที่ 4.15

ง. <u>การเปรียบเทียบปริมาณตะกั่วในดินตะกอน ช่วงฤดูน้ำมากและฤดูน้ำน้อย ในคลองบริเวณปากแม่น้ำ</u>

การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบปริมาณตะกั่วในตัวอย่างดินตะกอน จากคลองบริเวณปากแม่น้ำระหว่างช่วงฤดูน้ำมากและฤดูน้ำน้อย ว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ โดยนำข้อมูลผลการวิเคราะห์ปริมาณตะกั่วจากตารางที่ 4.14 วิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-Way Anova) แสดงในตารางที่ 4.16 พบว่าปริมาณตะกั่วใน 2 ช่วงฤดู ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4.14 ปริมาณตะกั่วในตัวอย่างดินตะกอน (ไมโครกรัม/กรัม) ในคลองบริเวณปากแม่น้ำ

สถานี	ฤดูน้ำมาก (ตุลาคม 2534)	ฤดูน้ำน้อย (พฤษภาคม 2535)
ค1	2.24	3.01
ค2	1.96	2.26
ค3	1.85	2.79
ค4	3.80	3.79

ตารางที่ 4.15 ค่าต่ำสุด-ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของปริมาณตะกั่ว ในตัวอย่างดินตะกอนจากคลองบริเวณปากแม่น้ำ

ตัวอย่าง	ฤดูน้ำมาก				ฤดูน้ำน้อย			
	ค่าต่ำสุด-ค่าสูงสุด	n	mean	S.D.	ค่าต่ำสุด-ค่าสูงสุด	n	mean	S.D.
ดินตะกอน	1.85-3.80	4	2.46	0.91	2.26-3.79	4	2.96	0.64

ตารางที่ 4.16 การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-Way Anova) ของปริมาณตะกั่วในตัวอย่างดินตะกอน ฤดูน้ำมาก และฤดูน้ำน้อย ในคลองบริเวณปากแม่น้ำ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ระหว่างฤดูกาล	1	0.51	0.51	5.1 *
ระหว่างสถานี	3	3.38	1.13	11.3 *
ภายในฤดูกาลและสถานี	3	0.29	0.10	
รวม	7	4.18		

จากตารางเมื่อพิจารณาเกี่ยวกับฤดูกาล พบว่าค่า F จากการคำนวณน้อยกว่าค่า F วิกฤต ($F_{0.05\ (1,3)} = 10.13$) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าปริมาณตะกั่วในตัวอย่างดินตะกอนในคลองบริเวณปากแม่น้ำ ระหว่างฤดูน้ำมากและฤดูน้ำน้อย ไม่มีความแตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเกี่ยวกับสถานีเก็บตัวอย่าง พบว่าค่า F จากการคำนวณมากกว่าค่า F วิกฤต ($F_{0.05\ (17,17)} = 9.28$) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าปริมาณตะกั่วในตัวอย่างดินตะกอนในคลองบริเวณปากแม่น้ำ ในแต่ละสถานีเก็บตัวอย่างมีความแตกต่างกัน

จ. <u>การวิเคราะห์ปริมาณสารอินทรีย์และลักษณะของดินตะกอนในแม่น้ำเจ้าพระยา</u>

ลักษณะของตัวอย่างดินตะกอนจากแต่ละสถานีของแม่น้ำเจ้าพระยา ที่ทำการศึกษาส่วนมากจะเป็นดินโคลน สีดำ และมีกลิ่นก๊าซไฮโดรเจนซัลไฟด์ ปริมาณสารอินทรีย์ที่พบมีค่าอยู่ในช่วง 1.75-6.58 % (น้ำหนักแห้ง) ค่าเฉลี่ย 4.45% ในฤดูน้ำมาก และ 0.07-5.87% (น้ำหนักแห้ง) ค่าเฉลี่ย 2.48 % ในฤดูน้ำน้อย รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.17

จากการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณตะกั่วกับปริมาณสารอินทรีย์ ในตัวอย่างดินตะกอน โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์ (r) พบว่าค่า r ในฤดูน้ำมากและฤดูน้ำน้อย มีค่าเท่ากับ 0.68 และ 0.68 ตามลำดับ แสดงดังรูปที่ 4.3

ฉ. <u>การวิเคราะห์ปริมาณสารอินทรีย์และลักษณะของดินตะกอนในคลองบริเวณปากแม่น้ำ</u>

ลักษณะของตัวอย่างดินตะกอนจากแต่ละคลองบริเวณปากแม่น้ำ ที่ทำการศึกษาส่วนมากจะเป็นดินโคลน สีดำ และมีกลิ่นก๊าซไฮโดรเจนซัลไฟด์ ปริมาณสารอินทรีย์ที่พบมีค่าอยู่ในช่วง 4.88-4.96 % (น้ำหนักแห้ง) ค่าเฉลี่ย 4.92 % ในฤดูน้ำมาก และ 1.23-13.80 % (น้ำหนักแห้ง) ค่าเฉลี่ย 5.85 % ในฤดูน้ำน้อย รายละเอียดแสดงในตารางที่ 4.18

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.17 ปริมาณสารอินทรีย์และลักษณะของดินตะกอนในแม่น้ำเจ้าพระยา

สถานี	ลักษณะของดินตะกอน	สารอินทรีย์ (% น้ำหนักแห้ง)	
		ฤดูน้ำมาก	ฤดูน้ำน้อย
1	โคลน, ดำ, กลิ่นก๊าซไฮโดรเจนซัลไฟด์ (สนิมเหล็ก)*	6.58	4.74
2	โคลน, ดำ, กลิ่นก๊าซไฮโดรเจนซัลไฟด์	6.05	3.61
3	โคลน, ดำ, กลิ่นก๊าซไฮโดรเจนซัลไฟด์	6.25	3.04
4	โคลน, ดำ, กลิ่นก๊าซไฮโดรเจนซัลไฟด์ (สนิมเหล็ก)*	5.71	5.87
5	โคลน, ดำ, กลิ่นก๊าซไฮโดรเจนซัลไฟด์ (สนิมเหล็ก)*	4.57	5.87
6	โคลน, ดำ	3.76	3.89
7	โคลน, ดำ	5.91	3.47
8	โคลน, ดำ (น้ำตาลแดง)*	3.76	2.48
9	โคลน, ดำ (สนิมเหล็ก)*	1.75	1.63
10	โคลน, ดำ (ซากพืช)*	4.70	1.98
11	โคลน, ดำ, กลิ่นก๊าซไฮโดรเจนซัลไฟด์	3.90	2.62
12	โคลนปนทราย, น้ำตาลแดง	3.63	0.35
13	โคลนปนทราย, น้ำตาลแดง	3.49	0.85
14	โคลนปนทราย, น้ำตาลแดง (ซากพืช)*	3.02	1.34
15	โคลน, น้ำตาลแดง	5.11	2.19
16	โคลน, ดำ	4.23	0.07
17	โคลนปนทราย, ซากพืช	3.70	0.21
18	โคลนปนทราย	3.90	0.47
	ค่าเฉลี่ย	4.45	2.48

( )* ลักษณะของดินตะกอนในฤดูน้ำน้อย ซึ่งแตกต่างจากฤดูน้ำมาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.18 ปริมาณสารอินทรีย์และลักษณะของดินตะกอน ในคลองบริเวณปากแม่น้ำ

สถานี	ลักษณะของดินตะกอน	สารอินทรีย์ (% น้ำหนักแห้ง)	
		ฤดูน้ำมาก	ฤดูน้ำน้อย
ค1	โคลน, ดำ, กลิ่นก๊าซไฮโดรเจนซัลไฟด์	4.96	13.80
ค2	โคลน, ดำ, กลิ่นก๊าซไฮโดรเจนซัลไฟด์	4.88	3.61
ค3	โคลน, ดำ, กลิ่นก๊าซไฮโดรเจนซัลไฟด์	4.96	4.74
ค4	โคลน, ดำ, กลิ่นก๊าซไฮโดรเจนซัลไฟด์, ซากพืช	4.88	1.23
ค่าเฉลี่ย		4.92	5.85

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

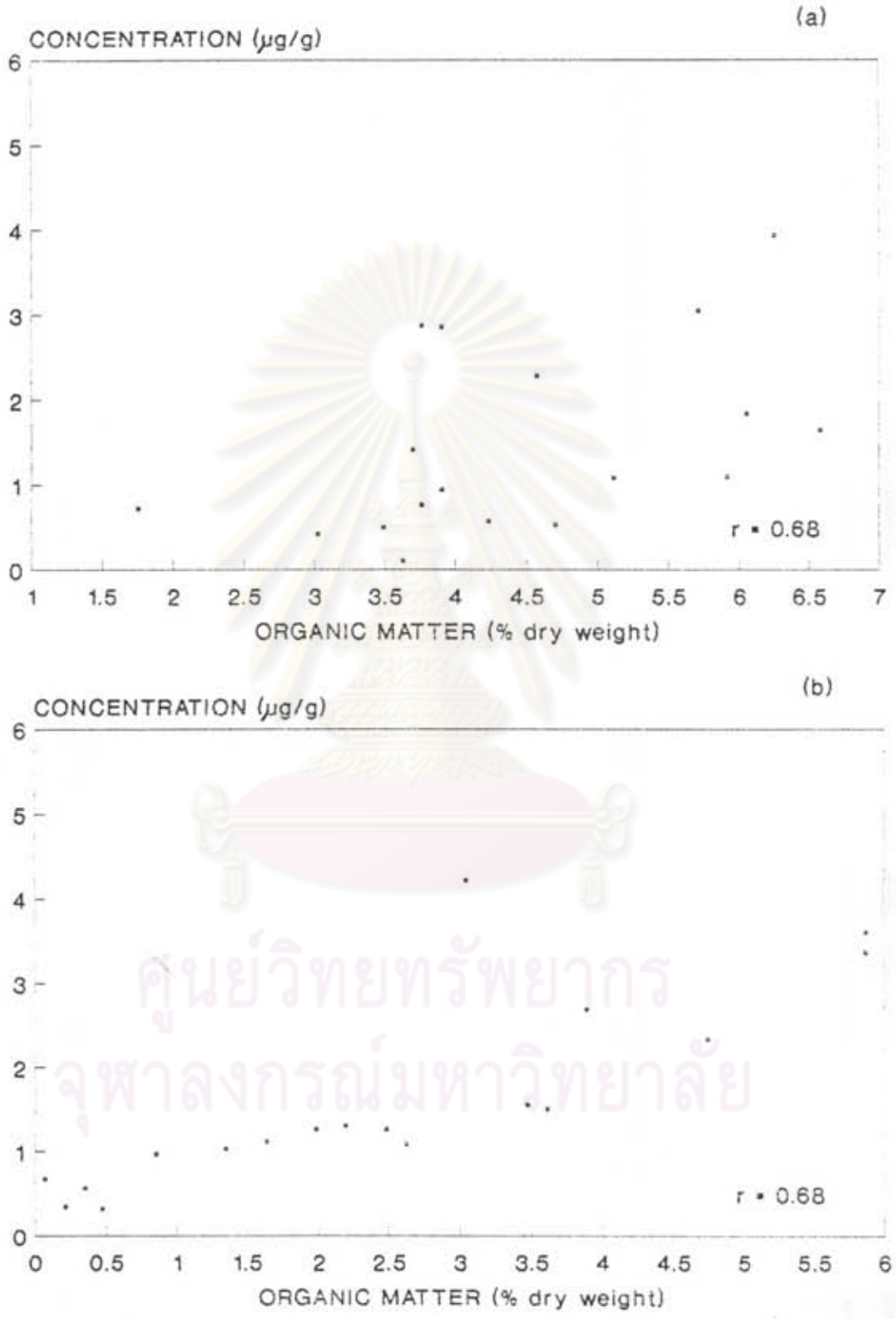

รูปที่ 4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณตะกั่วกับสารอินทรีย์ในตัวอย่างดินตะกอน

(a) ฤดูน้ำมาก (b) ฤดูน้ำน้อย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย